

TOMIS

REVISTA EPARHIALĂ DE CONSTANȚA

= VEZ CE VA BEA DIN APA PE CARE O VOIU DA EU
NU VA INSETA IN VEAC—IOAN. IV. 14 =

SUMAR

Cuvântare la deschiderea sesiunii de constituire a Adunării eparhiale de Constanța la 25 Martie 1932 de P. S. S. Episcopul Gherontie. — Alegerile eparhiale. — Cruciulița înaintea iscațitiei arhierelui de Ic. Stavrofor Ath. P. Magearof — Bindecuvântare și blestem de Pr. M. R. Ștefănescu. — Predica de Vicar Gr. Dumitrescu; Duhul Vremii de Pr. Mihail I. Buric. — Diverse.

Conducerea Revistei

Comitetul diriguitor :

Director: **VICAR GR. DUMITRESCU**

Redactor : **DIAC. AR. VÂRNAV**

Membrii :

Ec. Gh. N. Ionescu
" *V. Georgescu*
" *C. Popescu-Palas*
" *I. Grigorescu*

Colaboratori :

Ec. M. Rădulescu-Ștefănești-Ialomița ; Ec. Gh. Popescu-Urziceni ; Pr. Gh. Vasilescu-Znagoveanu ; Pr. N. C. Munteanu-Muntmarg-Scorțeni-Bacău ; Pr. I. Popescu-Ialomița ; Ec. I. V Pascu-Focșani-Putna ; Ec. I. Ciolca--Ialomița ; Pr. George Petre Ialomița ; Pr. Grivas D. Cruceanu-Hagiu-Doctorand — Cernica Ilfov ; Pr. I. O. Popa-Ialomița ; Ic. Corneliu M. Grumăzescu-București ; Ath. P. Magearof, superiorul bisericii Sf. Alexandru Newsky-Sofia.

*

Se primesc spre publicare articole și dela alte persoane.
Ele vor fi scrise citeț și pe o singură pagină.

Schimbul de reviste, trimiteri de articole, abonamente și orice corespondență se va adresa Revistei „Tomis“, la Sf. Episcopie.

Abonamentul

1 an pentru preoți, episcopii și abonații particulari 120 lei
„ pentru cântăreți . . . . . , ... 100 „

TOMISUL

FOAE OFICIALĂ EPARHIALĂ

SUB PATRONAJUL PREA SFINȚITULUI EPISCOP GHERONTIE

CUVÂNTARE

la deschiderea sesiunii de constituire a Adunării eparhiale de Constanța, la 25 Martie 1932, în perioada II-a de 6 ani (1932—1938)

Prea Cucernici Părinți și Domnilor membri,

Cei șase ani ai primei perioade a Adunării noastre eparhiale, au trecut „ca ziua de ieri”, cum zice Sf. Scriptură.

Iată-ne ajunși la a doua perioadă și adunați în sesiune de constituire.

N'am putea începe cele ce avem de spus, cu această ocaziune, mai înainte de a ni îndeplini o pioasă datorie :

În decursul perioadei trecute, România Mare și-a pierdut pe Regele făuritor și de neam închegător ; iar Biserica noastră ortodoxă dominantă pe lealul ei protector : Vodă Ferdinand I, plâns de întreaga națiune română.

Odihnească în pace.

De asemenea, Domnul a chemat la Sine și pe câți-va membri ai Adunării noastre eparhiale. Iconomul N. Gheorghiu ales la Bazargic, Iconomul N. Paveliu—Constanța, Iconomul Ioan Ciocan—Cerna-Voda și neuitatul Ioan N. Roman, au dispărut, unul după altul, dintre noi, lăsând regrete unanime în inimele noastre și goluri simțite în Adunarea eparhială.

Să ne ridicăm, în semn de omagiu, pentru memoria lor și „cu fețele la pământ”, cum zice Sf. Scriptură, să păstrăm câte-va clipe de tăcere și meditație.....

Veșnica lor pomenire.

Dar Sf. Carte zice : „Dumnezeu bate cu milă și se mi-lostivește fierbinte”. Și iată, Părinților și Domnilor, că după durere, am avut și o mare bucurie :

În noaptea de 19—20 Iulie 1927, îngerii au răpit la Cer pe Vodă Ferdinand ; în dimineța de 6 Iunie 1930 însă, Sf. Duh ni-a adus—pe aripi de văzduh—pe firescul nostru Rege

Carol al II, potolind îngrijorarea ce ne cuprinsese din noaptea de durere dela 19 Iulie 1927.

Osana, binecuvântat fie cel ce a venit întru numele Domnului.

Trăiască Regele.

Mai am—eu personal—o datorie : să mulțumesc călduros—și cu acest prilej — tuturor membrilor, clerici și mireni în viață, ai fostei Adunări eparhiale —dintre cari mă bucur a vedea pe mulți și în noua Adunare—pentru votul și încrederea ce ne-au dat acum șase ani, în Marele Congres Național Bisericesc, când am fost ales păstor de suflete în scaunul vechiului Tomis.

Drept recunoștință, li aduc înaintea muncă modestă, dar sinceră, pe care am depus'o până acum și făgăduința, că nu voi pregeta — până la sfârșitul vieței mele — să-mi închin toate puterile, pentru propășirea Bisericii noastre și a scumpulor mei păstoriți.

Aceias făgăduință o fac și Domniilor-Voastre, nouilor membri, clerici și mireni, cu hotărârea cuprinsă în cuvintele : „*De voi da înșopoi, osândiți-mă; iar, de voi merge înainte, urmați-mă*“.

* * *

Prea Cucernici Părinți și Domnilor membri,

Dacă la alegerile eparhiale de acum 6 ani, nici alegătorii și nici candidații, n'au prea dat multă atențiune scopului urmărit de noua organizație bisericească, de data aceasta constatăm că, și unii și alții, au ajuns să-și dea seama, că interesele administrative, culturale și economice ale Sfintei Noastre Biserici Ortodoxe, trebuie să intereseze pe toți adevărații săi fii; căci, Biserica noastră ortodoxă —Biserica celor peste treisprezece milioane de credincioși, români de baștină, curați la suflet ca îngerii, patrioți sinceri și devotați până la jertfa de sânge—cum au dovedit-o, mai ales, pe câmpul de luptă—este *tot una* cu ființa și cu sufletul neamului nostru.

Neamul românesc este *trupul*, iar biserica ortodoxă este *sufletul* națiunii noastre și a despărți trupul de suflet, sau a-l lăsa pe acesta din urmă să tânjască, este a condamna neamul românesc la moarte sigură.

Acest interes vital, pentru națiunea română, a pătruns cum am zis—în sufletul credincioșilor Bisericii ortodoxe și, de aceea am văzut, că alegerile eparhiale în toată țara, au preocupat în mod deosebit marele public și — pe alocurea — s'au observat și oarecari lupte, cărora ziarele le-au dat caracter politic.

În opoziție cu această caracterizare, Noi credem Părinților și Domnilor, că luptele acestea n'au avut deloc deaface cu credințe sau interese politice de partid, ci ele au fost impuse de starea precară în care se găsește azi biserica dominantă a Statului; și, dacă au candidat și persoane de partid, sunt sigur că gândul li-a fost curat și la pragul sălei de

vot, toți — candidați și alegători — s'au desbrăcat de interesele politice.

Aceasta este rațiunea, pentru care eu am înțeles și am lăsat alegerile libere, consfințând — prin aceasta — principiul autodeterminării, care dacă a provocat nemulțumirea cui-va și surprindere în cercurile preoțești, ale căror liste numite oficiale, au fost ignorate, a adus însă în sânul Adunării eparhiale forțe noi, menite să sporească munca noastră.

Noi credem, că aleșii dintre persoanele politice, departe de a fi o pagubă pentru Biserică, vor fi tocmai niște puterici susținători ai ei, dat fiind că Biserica are nevoie de concursul ori cărui guvern, din care — politicește — ar face parte și deputații noștri eparhiali.

Declar, deci, solemn că, ori cine s'a ales, este bine venit, întru cât toți — deopotrivă — sunteți fiii mei duhovnicești iubiți, și — cu aceste sentimente — vă salut și vă zic: să trăiți.

* * *

Prea Cucernici Părinți și Domnilor,

Criza economică mondială de după marele războiu, a atins destul de serios și țara noastră, după cum știți.

Guvernele — unele după altele — au căutat mijloace de îndreptare. Până azi însă, pare că nu s'a dat peste o soluție salvatoare. Din pricina aceasta aproape totul tânjește în țara noastră: școala, biserica, administrația, agricultura, comerțul, etc. toate, până azi, n'au cunoscut ce va să zică mizerie; astăzi însă, mizeria li-a dat peste cap.

Să acuzăm Statul, sau Guvernele ?

Dar, cine e Statul și Guvernele? — Nu suntem noi toți cetățenii, dela vlădică până la opincă? Răul deci trebuie căutat în noi înși-ne; și-l vom descoperi cu siguranță.

Și, cum răul este un *ce* abstract, pe care-l simțim numai după efecte, eu zic să-l căutăm în sufletul nostru; cred că acolo stă el — în sufletul omului și nu în carnea lui.

Pe acesta să-l cercetăm, ca să descoperim boala și s'o vindecăm.

Cine se ocupă azi de sufletul omenesc? — Școala? nu; căci ea se ocupă de luminarea minții; administrația? — nu; căci ea se ocupă de buna rânduială; agricultura? industria? — nu; căci ele se ocupă de existența trupească a mulțimii. Nici una, părinților și domnilor, nici una dintre acestea, nu se ocupă de suflet.

Numai Biserica, ea singură, are în vedere pe omul — suflet, nu pe omul *animal*. —

Această biserică — mai ales în trecutul nostru istoric și național — a fost sufletul neamului nostru și „*tot ce s'a făcut — înainte vreme — prin ea s'a făcut, și, fără de ea, nimic nu s'a făcut, din câte s'au făcut*“.—Și într'adevăr.

Biserica noastră ortodoxă, din vechile Principate și din România Mică — mai pe urmă — a fost, nu numai îndrumă-

toare de suflute, ci și luminătoare de minți; ea a fost prima școală a strămoșilor noștri.

În tinda Bisericei, sub conducerea preotului — așa necărturar cum era el, fără diplome și, deci, fără pretenții — și sub supravegherea cântărețului, care s'a și numit *dascâl*, sub conducerea lor, zic, s'a învățat: citirea, catehizmul, psaltirea, ceaslovul, socoteala, ba și istoria și geografia țării. Luați o bucoavnă sau un târtaș (tratage) cu slovă veche și veți găsi toate acestea.

Mănăstirile, apoi, au fost focare de cultură religioasă, păstrătoare și cultivatoare a limbei românești, pe care călugării, ca niște apostoli ai neamului, au dus'o peste munți și ape, în desagi plini de cărți, la frații noștrii de sub robie, ținând *trează* conștiința națională și *vie* dorința de unitate etnică, pe lângă cele trebuincioase mântuirii sufletului.

Limba celor douăsprezece minee, a apostolului, a evangheliei, a v'eților sfinților, a ceaslovului, etc., imprimate în tipografiile din: Mănăstirea Neamțu, Mitropolia din București și Iași, Episcopia Râmnicului, Govora și Snagovul, etc. a servit atât cronicarilor noștrii, cât și autorilor: „Întâmplărilor lui Telemak, Achileu, Laschira, Numa Pompiliu Noptile lui Jung“ și alte scrieri cu fond istorico-literar.

Stampele, portretele și hărțile geografice, erau lucrate artistic din aramă sau oțel, în tiparnitele mănăstirilor.

Scrisul de mână al călugărilor noștri, ornamentele lor pline de artă, zapisele, diatele și foile de zestre, cu frumoase înflorituri, făcute de mâna preoților, diacilor și dascălilor noștri — singurii cărturari ai acelor timpuri — sunt admirate și azi și fac podoaba muzeelor și bibliotecilor, până și în străinătate.

Sculptura s'a dezvoltat și s'a păstrat în catapetesmele și strănile bisericilor din mănăstiri, iar arhitectura, în clădirile lor, în chiliile și în bolnițele acestor locașuri sfinte; pictura, în icoanele zugrăvite de călugări.

Viața religioasă a sătenilor noștri, mai cu seamă a celor din apropierea mănăstirilor, a fost — cum este și azi — mult superioară altora mai depărtați. Cine o poate tăgădui?

Din punct de vedere al gospodăriei, cine nu-și aduce aminte de livezile cu pomi roditori, de viile și stupinele mănăstirilor de acum trei sute de ani, și cine trece pe lângă vr'o mănăstire desființată, să nu-i plângă inima, când vede cum s'au pustiit toate aceste bogății?

Ce vom zice, apoi, de actul secularizării averilor mănăstirești? Au nu aceste averi, adunate prin cuvântul și osărdia călugărilor, au izbăvit, la 1864, țara de peire? Care ar fi fost soarta Principatelor Unite chemate la o nouă viață, o viață europeană — dacă nu le-ar fi venit în ajutor Biserica, cu averile sale?

A, cum s'a achitat Statul de mărinimia acestui gest, e altă chestie. Biserica a fost lipsită de aceste averi, dar ea rămâne, totuși, cu mângăierea că a făcut un act patriotic și,

dacă fapta ei pare că s'a uitat, această faptă va grăi din neam în neam și va rămâne, pentru istorie, ca o dovadă că Biserica noastră a știut să se jertfească pe sine pentru Patrie, că a voit, ca din schilodirea membrilor ei, să se întrezeze corpul țării, bolnav și slăbănogit de obläduirile vitrege ale Fanarului.

Dar, Biserica, Domnilor și Părinților, a avut rol important și în conducerea Statului:

În principatul Munteniei, după abdicarea lui Vodă Ipsilante, la 1807, Mitropolitul făcea parte din Divan și, împreună cu alți membri, exercita o adevărată putere de guvernământ; iar, înainte și după Divanul Ad-hoc, până mai deunăzi, Mitropolitii erau președinții sfatului țării. Uitați-vă în sălile Senatului și veți vedea chipurile lor.

Unirea dela 1859, a făcut-o — alături de boeri — și Biserica. Mitropolitul Sofronie dela Iași, iscälind actul unirii, a zis: „Unde-i turma, acolo trebuie să fie și păstorul“.

Să ne coborâm, acum, la sate, Părinților și Domnilor.

E adevărat că preotul de sat a ținut de coarnele plugului; dar, prin aceasta, el era dascălul plugarilor cum era și dascălul copiilor de școală. Ogorul său era lucrat și atunci, ca și azi, bine, cu pricepere și servea de exemplu pentru săteni.

La Islaz, popa Șapcă — popă de țară — a fost sufletul mișcării naționale și a iscälit proclamația de emancipare de sub jugul fanariot.

Pe lângă aceasta, familia preotului era încă o școală. Aci maica preoteasa aduna nevestele tinere și fecioarele satului la clacă și, deavalma cu ele, se torcea lână și inul, cânepa și — mai târziu — bumbacul, se țesea pânză pentru cămăși, lâna pe care o bate la piuă, pentru: sucmane, contomane, zeghi, ciorapi, etc. se împleteau horbote, se cuseau altițe și stanuri, sau ii — cum li se mai zice, — înflorate în gherghef etc.; iar, în mijlocul lor, adesea ori, taica părintele, citea din cărțile sfinte, învățături folositoare. În vremea aceasta cuptorul cocea pâinea și colacii, iar la sfârșitul clăcei, maica preoteasă, împărțea tuturor colăcei calzi, cari se mâncau muiăți în vin.

Dar, mai este ceva:

Feciorii preotului erau trimiși la carte, până și prin străinătăți. Din casa preotului au eșit: generali viteji, ingineri celebri, medici renumiți, cărturari de seamă, profesori de sate și orașe, ba chiar și miniștri.

Dacă ne apropiem, mai încoace, vedem, părinților și domnilor, că, în timpul marelui război, preoții, au stat adesea ori, în fruntea soldaților, nu numai cu evanghelia și potirul, dar și cu crucea într'o mână și cu sabia în alta, în timpul luptelor (Arhimandritul Justin Șerbănescu-Cernica), sau alături de medici la spitale, alături de echipele sanitare ajutând a operații chirurgicale, sau îngrijind pe soldații cuprinși de lboli contagioase, etc.

Citiască cineva raportul neuitatului preot C. Nazarie, Inspectorul clerului militar, sau ordinele de zi ale Mareșalului Prezan și ale altor Comandanți de pe front și se va convinge de acest adevăr.

Să cităm numai câte-va aprecieri, din activitatea preoților de armată, de Iconom C. Nazarie (Buc. 1921).

Preoții — zice Nazarie — au fost mâna dreaptă a medicilor, în combaterea epidemiilor, făcând-o adesea și pe medicii, în spitale, după cum o făcuseră adeseori și pe front, în îngrijirea și pansarea răniților..... și căzând victima datoriei, contractând, unii tifosul exantematic, febra recurentă, etc., iar alții au și murit..... Preoții au făcut serbări, spre a veni în ajutorul orfanilor..... Cel mai mare orfelinat e condus de un preot (Cunescu — azi lângă Bacău).....

Preoții au făcut slujbe pompoase, au ținut conferințe, au făcut coruri, șezători, etc. îndulcind viața soldaților și bolnavilor, au trăit în tranșeie alături..... au luptat contra adventiștilor, cari se furișaseră prin tranșeie și unități militare și îndemneau pe soldați să nu tragă cu arma.

Preoțimea Dobrogeană și-a dat și ea, cu prisosință, generosul său tribut.

Preotul C. Popescu, actualmente la Pallas, lângă noi, a contractat tifosul exantematic și, după însănătoșire, s'a întors iar pe front.

Preotul Popescu Gh. Ioan-Bazargic s'a apropiat de tranșeiele inamicului, culegând și pansând răniții. Preotul Georgescu-Oltina, a fost nelipsit de lângă bolnavi, la Cerna-Voda și Tecuciu, susținând moralul bolnavilor, în vreme ce aeroplanelle inamice bombardau spitalele. Preotul Badașcă-Silistra, B. Roșescu-Constanța, V. Vasilescu-Hârșova, Moroianu-Caramurat, Damaschin Popescu-Arabagi, I. Roșculeț-Mangalia, Anastasie Popescu-Murfatlar, Popescu A. Dumitru-Ialomița, Măinescu-Ialomița, s'au purtat ca adevărați eroi și patrioți desăvârșiți, fiind apreciați de comandanții respectivi; iar preotul Ioan Grigorescu-Constanța, a fost grav rănit la Flămânda, în ziua de 18 Septembrie 1916.

Domnul General Prezan — azi Mareșal — zice: „preoții și-au făcut mai mult decât datoria și este o cinste pentru cler că, alături de ostași, au făcut mai mult decât li s'au cerut pentru țară și neam; iar Generalul Rășcanu afirmă că preoții în război, au fost perle nu preoți. Ne mulțumim cu atâta.

Părinților și Domnilor, prin cele ce preced, am voit să scot în evidență adevărul că, contrar unor afirmațiuni făcute cu păcat, Biserica noastră ortodoxă, a fost totdeauna și este și astăzi, o Biserică vie, legată indisolubil, de sufletul și viața poporului român, cu care a muncit și muncește la olaltă, pe teren cultural, economic, și patriotico-național, poate mai eficace decât multe alte instituțiuni ale Statului, pentru că ea are în mână sufletul românului se bucură alături de el, suferă alături de el, dar și speră alături de el.

* * *

Și, dacă biserica aceasta strămoșească ortodoxă și dominantă în Statul Român, a avut rolul, pe care numai în parte l-am reliefat, dacă și azi ea este vie și una cu sufletul poporului, să-mi fie permisă întrebarea :

Acum, când pare că mentalitatea multora s'a schimbat, și când materialismul, socialismul, comunismul, francmasoneria, și atâtea păcate sociale, bat la poarta sufletului nostru și amenință pacea și siguranța Statului Român, să mai fie ea — Biserica ortodoxă — necesară pentru România Mare? — Ori să ne dispensăm de ea.

Eu răspund, cu tot curajul și convingerea, că, în ziua când, Biserica ortodoxă a neamului nostru, n-ar mai fi socotită ca necesară și, deci, lăsată în părăsire, nimeni — ori câte legi ar face și ori câte arme și-ar procura — n'ar mai fi în stare să apere integritatea și — chiar — existența României Mari.

Vom ajunge, unde a ajuns (și încă nu s'a oprit) colosul dela Răsărit; iar păcatul ar fi strigător la cer și, cei 800.000 eroi morți pe câmpul de onoare, ca și strămoșii noștri, ne-ar blestema din mormânt.

Biserica noastră este, Părinților și Domnilor, acum mai mult decât ori când, și mai necesară; căci curente sociale ne amenință și — cum am zis — ea fiind sufletul, iar Statul, trupul neamului, suntem datori să nu lăsăm sufletul să iese din corp, că-i primejdie de moarte.

Dar, cine să sprijinească această Biserică atât de necesară?

Statul? — Dar, el însuși, e în grea cumpănă și, în loc s-o sprijinească, Statul, îi impune jertfe peste jertfe, mai mult ei, decât altor instituțiuni. — Să ne bucurăm, Părinților și Domnilor, că nu ne-a pedepsit Dumnezeu, până acuma, cu vre-un guvern bezbojnic, care să arunce biserica din bugetul Statului; și, să nu pierdem nădejdea în zile mai bune, pentru Biserica ortodoxă; să sperăm că conducătorii cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste de ea, n'au pierit din țara românească.

Până atunci, însă, mântuirea trebuie să fie prin noi înșine. Din experiențele trecutului, din suferințele prezentului și din speranțele ce punem în viitor, avem datoria să desprindem calea, pe care trebuie s'o urmăm.

Primul, gloriiosul, marele și înțeleptul nostru Rege, Carol I, a spus: „Nu uitați că, mai mult decât ori ce, caracterele hotăresc soarta popoarelor și numai forța morală, le poate apăra de învingere și nimicire“.

Dacă ceiace numim caracter, nu este decât o sinteză a credinței și voinței, să ne întrebăm :

Forța morală, de care dispunem astăzi, ne dă dreptul să dormim liniștiți? — Credința ce hrănim noi astăzi, reprezintă adevărata putere, care să ne puie la adăpost de falimentul moral? — Voința ce întrebuițăm în lucrările pentru ținele obștesc, are ea imbolduri destul de sincere, ca să

învingă? — Suntem la înălțimea vremurilor?

Răspunsul îl avem, fie care, în conștiința noastră și-l știm cu toții, că nu este tocmai defavorabil, întru cât românul adevărat, a fost și va fi, întotdeauna: bun creștin și bun cetățean.

Vremurile de astăzi însă, cu desmățul și frământările amenințătoare, ce par că-și fac loc în rândurile noastre, cer eforturi înzecite, perseverență neștirbită și conștiință veșnic trează.

Iată pentru ce, prea cucernici părinți și domnilor socolesc că, *astă-zi, mai mult ca ori când*, avem datoria „să ne ferim limba de rău și buzele de cuvinte înșelătoare”, cum zice psalmistul (XXXIV-13), să urmărim cu osârdie pe Mântuitorul Isus Hristos: Calea, Adevărul și Viața și să muncim cinstit, cu răbdare, resemnare și speranță, ca să nu rămânem fără răspuns la întrebarea apostolului: „*Ce folos fraților, dacă zice cine-va că are credință, iar fapte nu are?* (Iacob II.14).

Să jertfim orele noastre de odihnă pentru trebuințele morale ale poporului nostru, pentru tot binele creștinesc și național ce putem face, spre desăvârșire, spre fericirea tuturor.

Dar, cum vom putea face aceasta?

Răspund categoric: *lubind pe Dumnezeu și Biserica Lui*; căci, iată ce spune, în această privință, marele nostru învățat D-l Profesor N. Iorga:

„In religie vedem cea mai veche tradiție neîntreruptă, de ideal uman, cea mai venerabilă tradiție națională, cea mai largă conviețuire între ai noștri. Prin ea, suntem contiporanii martirilor, prin ea vorbim cu strămoșii în graiul lor, prin ea suntem frați, în soluția plină de speranță a celor mai grozave probleme, ferindu-ne, ast-fel, de semeția, ca și de umilința gândului. Și nimeni nu se atinge de colțul de suflet al rugăciunii, în care putem vorbi de-adreptul și drept Voinței, prin care sunt toate cele ce ne înconjoară și, în ele, noi“.

* * *

Prea Cucernici Părinți și Domnilor,

Concretizând îndatoririle noastre, Legea și Statutul din 1925, stabilește că, grija conducerii și propășirii vieții sufletești a credincioșilor Bisericeii noastre, o are integral și exclusiv, chiriarhul cu preoții săi, în spiritul art. 144 al. g. din statutul de organizare bisericească.

Conducerea administrativă, culturală și economică însă, o are — sub conducerea chiriarhului — consiliul eparhial, prin cele 3 secții ale sale.

1). *Secția administrativă*. — Aici, Consilierii fiind toți preoți, ei au — sub autoritatea Chiriarhului — întreaga conducere.

La celelalte două secții, însă, mirenii, fiind două părți,

iar preoții numai una, mirenii au obligațiuni precise și clare, fixate în legea și statutul de organizare al Bisericii noastre ortodoxe.

Să vorbim întâi de :

2). *Secția culturală.* — Din cauza desființării postului de misionar, a revizorului eclesiastic și a trei protopopi, cari aveau și atribuții misionare, precum și a suprimării ori căror sume, pentru propaganda misionară, din bugetul Statului și al Eparhiei, secția culturală, pe lângă obligațiunile prevăzute în cele patru alineate, privitoare la școlile confesionale etc., trebuie să se ocupe, mai cu seamă, de partea misionară, atât de imperios cerută de năvălirea sectelor netolerante și de lupta contra celor, din păcate, recunoscute de Stat, în dauna organizației sale, pe care o subminează pe furiș și metodic.

Până acum — trebuie s'o spunem — în această direcție n'a lucrat decât Episcopul, cu referentul respectiv și cu preoțimea sa și, desigur numai în marginile posibilităților de cari dispunem. Membrii mireni n'au acționat, decât cu foarte rare excepții.

Se impune, deci, ca secția culturală, în noua Adunare eparhială, să pornească la muncă zeloasă, harnică și factică.

Alt-fel, rămâne tot o ficțiune legală, ca și până acum.

Să citească, fie care membru al secției, statutul, să studieze modalitățile și să lucreze cu tragere de inimă, impunându-și toate sacrificiile: căci, numai atunci, își va justifica, atât existență creștinească, cât și lupta ce a dus, pentru a se alege în Adunarea eparhială.

Această secțiune are un vast câmp de activitate.

Dat fiind că, din nenorocire, Constanța, a pierdut cele două școli, unde se cultivau și se educau cei doi factori conducători ai satelor: seminarul teologic și școala normală de băeți, cele patru alineate dintâi, prevăzute în statut, pentru secția culturală, rămân în nelucrare. Al 5-lea alineat însă, dă drept membrilor, *a se îngriji de învățământul religios, în școlile unde urmează tineri de religione ortodoxă și a dirige toate chestiunile de ordin cultural religios*. (Art. 144 al. e).

Așa dar, toți domnii membrii cu referentul lor, vor întocmi planuri și programe, în înțelegere cu directorii școlilor primare și secundare, căutând:

a) Să obțină aprobări dela Ministerul Instrucțiunii ca, prin persoane calificate—dacă profesorul nu este hirotonit—să se predea și să se controleze învățământul religios în școlile secundare, și mai ales, principii de educație morală, cu acțiuni intuitive ca: frecventarea slujbelor religioase etc. cum și o supraveghere, cât mai atentă, a tineretului școlar, mai ales afară de școală și chiar în familie, cu ajutorul preoților, în parohiile cărora se găesc.

Dacă moralitatea tineretului lasă, Părinților și Domnilor, *mult, foarte mult* de dorit, trebuie să ne îngrijim, deaproape,

să nu lăsăm pe copii în voia lor ; ci să le îndrumăm voința, prinilde izvorâte din respectarea tradițiilor sănătoase, începând din casa părintească și până după eșirea de pe băncile școlai; căci, numai astfel, putem nădăjdui în făurirea caracterilor de cari avem atâta nevoie, ne uitând că tinerii de astăzi, sunt viitorii cetățeni ai României.

b) Secția culturală, mai are datorie să lupte pentru înființarea unei tipografii eparhiale (art. 131 al. g. din statut) cum există și în alte eparhii și au existat totdeauna, la înaintașii noștri și în mănăstiri, și să scoată cărți cu conținut moral patriotic, broșuri contra: sectelor, atheilor, comuniștilor etc., pentru conducerea curentelor sociale pe făgașul firesc al adevărului, al ordinei și al muncii productive.

c) Să instituiască colportajul cărților de care am vorbit.

d) La nevoie să scoată un cotidian eparhial.

3).—*Secția economică.*

Ori cât de *pământești* am părea noi — Biserica — cum ne califică unele foi, nu putem să nu constatăm, ceia ce este știut și admis de toată lumea, că sărăcia și în Biserica, la fel, ca și în ori care instituție dintr'o țară, umilește, descu-rajează și lăncezește ori ce inițiativă de înaintare.

De aceia, legiuitorul din 1925, a vrut o biserică instărită și din punct de vedere material. În consecință, prin art. 144 al. a. la secția economică, cere: „*a se administra averea mișcătoare și nemiscătoare a eparhiei, precum și fundațiile ei*“, iar ce să administreze secția economică, se arată la art. 146 din statut, care cere ca Consiliul Eparhial „*să stăruiască pentru sporirea averii episcopale*“.

Deci, Adunarea eparhială, ca și exponentul său—Consiliul—, este datoare *întâi să creeze averea eparhială, s'o sporească și, apoi, s'o administreze.*

Eparhia noastră este săracă, fiind cea mai nouă; — n'are nici vii, nici livezi, nici mănăstiri, — afară de mici așezări călugărești datorite mie, nici turme de oi, nici stupină, nici eleșteie, cum au celelalte eparhii; iar, așa poreclitul palat episcopal, constituie o permanentă rușine, pentru orgoliul nostru național, în acest important colț de țară.

Averea, de până azi, a acestei eparhii, se compune : dintr'o singură pădure de salcie, din întâmplătoare venituri, destul de neînsemnate, după cum veți constata la timp, cum și din pământurile în plus ale bisericilor dela țară, cari au nevoie de o nouă identificare.

Puținele sume pentru materiale, dela Stat, cari ne-au mai rămas, ca și salariile Episcopiei și ale întregului cler din eparhie, sunt în restanță de opt luni de zile și, cele dintâi, amenințate de prescriere.

Pe lângă îndatorirea de susținere și dezvoltarea a averii episcopale, Consiliul—prin persoanele cu trecere la guvern— va trebui să intervină, cât mai temeinic, pentru nevoie grabnice ale eparhiei, nevoi a căror soluționare constituie o chestie de demnitate pentru D-Voastră, întru cât se spune — cu

drept cuvânt — că eparhia noastră este oare cum, neglijată, ca nealta din țară.

Printre aceste urgente și imperioase nevoi, voiu cita, în primul rând, achitarea salariilor și a fondurilor repartizate pentru administrație, fără de care buna funcționare a nervului duhovnicesc din Dobrogea, este amenințată să lăncezească în paguba vieții noastre, ca instituție sfântă.

Vine, apoi, rândul palatului episcopal, pentru terminarea căruia, Noi am făcut toate intervențiile posibile, dar fără succes.

Să nu vi se pară deplasată insistența mea pentru palat. Ea nu tinde la o satisfacție personală, întru cât nu mi-au alunecat ochii, nici odată, și nu-mi alunecă nici acum, după palate. Personal, nu am pretențiuni și pot sta, foarte bine, unde mă găsesc. Este, însă, vorba de demnitatea ierarhului Dobrogei și nu a omului *Gherontie*, este vorba de însăși demnitatea țării, aici la porțile Orientului, unde tot felul de personalități și misiuni străine cari vin să ne viziteze, iau primul contact cu țara noastră, în primul port al țării noastre și, când, după protocol, ei găsesc necesar să facă o vizită Capului Bisericii din această provincie, lesne se înțelege, că oaspeții noștri nu rămân cu impresii bune.

Afară de aceasta, un palat episcopal, cu sala respectivă de recepție, a fost totdeauna și este și astăzi, în celelalte eparhii cu așezări mai vechi, la dispoziția tuturor festivităților, cu caracter național, religios și chiar artistic, pentru că acolo — lângă altar, sub harul și rugăciunile Bisericii — este adevăratul loc și prilej pentru toate manifestările spirituale și cultural-naționale.

Acolo, sentimentele, găsesc cea mai proprie atmosferă și cel mai cald imbold de manifestare sinceră, acolo, conștiința poporului, se împletește îngereste, cu cuvântul lui Dumnezeu, cu dăngănitul tainic al clopotelor, cu armonia divină a imnurilor de slavă, din cărțile sfinte, acolo inima, pe lângă haina oficială de sărbătoare, îmbracă și vesmântul temeinic al credinței.

Și câte alte motive, de interes general și de folos obștesc, pledează pentru terminarea lucrărilor la palatul nostru episcopal! — asupra cărora nu mai insist.

Dacă nu s'ar fi chielțuit, până astăzi, peste unsprezece milioane lei cu acest palat și, dacă zidirea ridicată, dar ne-terminată, n'ar amenința să se ruineze, față de timpurile grele prin care trecem, n'ași mai fi vorbit despre această chestiune.

Ar mai fi școala de cântăreți bisericești, înființată de mine și instalată, provizoriu, într'o aripă a palatului episcopal și, despre ale cărei nevoi, vom vorbi la timp.

Numai din această succintă schițare, se vede că, secția economică, are — și ea — un teren destul de vast, pentru activitatea din a două perioadă a Adunării eparhiale.

Înțeleg, desigur, că criza actuală, îngreuiază, în foarte mare măsură munca noastră pe tărâm economic, lucru de care eu m'am izbit mereu până azi.

Totuși, ceiace nu pot cei puțini, reușesc să facă cei mulți, măcar în parte, dacă nu în total, atunci când există dragoste și tragere de inimă.

În consecință, pe lângă intervențiunile ce pot face Domnii membrii cu trecere la guverne, socotesc necesară înființarea de Comitete speciale, cu membri din sânul D-Voastră, cari —în cerc restrâns—și fixați numai asupra unei singure nevoi, să activeze pentru : palat, biserica-catedrală, școala de cântăreți, biblioteca eparhială, muzeu eparhial, șezători și dife-rite serbări religioase, al căror produs periodic să poată constitui, cu timpul, fonduri menite a îmbunătăți situația materială a așezămintelor noastre eparhiale.

Prea Cucernici Părinți și Domnilor membri,

Dacă, prin cele ce preced, n'am reușit eu să vă mișc inimele, fac un nou și călduros apel, ca cel puțin să găsiți D-Voastră, în fundul conștiințelor D-Voastre, un îndemn pentru salvarea episcopiei noastre, pe care ați dorit'o atâta, pe care ați înființat-o acum nouă ani, și care trebuie să trăiască, mai ales astăzi, pentru mântuirea sufletelor noastre, pentru demnitatea morală a poporului nostru.

Și, în fine, ca să încheiu, socotesc că, una din chezușile de realizare a programului schițat fugitiv aci și care poate satisface cele mai frumoase dorinți ale bunilor creștini ca și ale bunilor români, în scumpa noastră Dobrogie, ar fi să cumpăniți greutatea votului D-Voastră, pentru ca, în secțiunile Consiliului și a celorlalte foruri, cum și în Comitetele ce urmează a lua ființă, din sânul D-Voastră, să intre oameni ce au posibilitatea să lucreze cât mai des în comisiuni și comitete și cu cât mai multă tragere de inimă, în scopul ca, cu toate greutățile ce ne apasă astăzi, să putem urni, mâine, carul împovorat al marilor datorii și răspunderi ce ne stau înainte.

Așa să vă ajute Dumnezeu,—și cu aceasta :

Deschid ședința și bine cuvintez lucrările Domniilor-Voastre, cari doresc să se desfășure cu toată demnitatea și pacea, spre lauda Domnului, Amin.

EPISCOP, † GHERONTIE

ALEGERILE EPARHIALE

S'au terminat. Acum șase ani au trecut aproape neobservate și candidații trebuiau căutați și rugați să vină. De data asta au fost șgomotoase și candidați din belșug. S'a zis că această întrecere s'ar datorii faptului că alegerile au coincis cu vacanța de episcop dela Huși. Alții au zis că diferite partide politice și-au cercat simpatiile.

Noi, cei ai bisericii, ne bucurăm că poporul și, în special, fruntașii poporului se întrec să vină la conducerea bisericii. Locurile în adunarea eparhială însă, sunt limitate și nu puteau intra nici toți câți ar fi dorit și nici toți pe cari preoții și poporul i-ar fi voit.

È foarte natural ca, atunci când nu reușești într'o încercare, să te revolți și să găsești tot felul de vinovați. „La alergări nu toți iau premiul“, iar cei căzuți sunt nemulțumiți.

După cum ne bucurăm de cei aleși, tot așa ne pare bine că mai sunt mulți cari doresc progresul bisericii. Dacă cei dintâi s'au înhămat cu obligația de a munci pentru biserică, cei de-al doilea n'au fost deposedați, ci au tot dreptul ca să sprijine biserica în nevoile ei, ca fii credincioși.

Organizația adunării eparhiale, ca și a tuturor formațiunilor bisericești, prevăzute de „Legea nouă de organizare“, este o copie a statutului șagunian, pe baza căruia, marele ierarh Șaguna a renăscut biserica ortodoxă din Ardeal și cu ea a înviorat românismul. Fiind socotiți o națiune minoritară, bună numai de pus la jug, Românii ardeleni sub statutul lui Șaguna s'au organizat la umbra bisericii. Au contribuit cu osteneala lor și au construit biserici și școli românești.

Sub binefacerile acestui statut, care li-a mai dat diferite asociațiuni culturale cu caracter național, toate născute numai din contribuția credincioșilor, se găsia biserica ortodoxă din Ardeal, când s'a făcut unirea tuturor Românilor.

Fiind vorba de unificarea legislațiunilor din România Mare, era necesară și unificarea bisericească. Nu putea biserica ardeleană să renunțe la toate instituțiile create sub statutul lui Șaguna și atunci s'a admis extensiunea lui, sub forma „Legii și a statutului de organizare“, în întreaga biserică ortodoxă română.

Noi, cei din vechiul regat, deși rămăsesem sub regimul autocrat al bisericii ortodoxe, nu putem zice că nu aveam metehnele noastre, rezultate dintr'o viață prea înglobată politicește. S'a crezut atunci că prin legea nouă se va desființa politica din biserică. Acum mulți zic că mai tare s'a vârât.

Părerea mea este că nu ne putem pronunța așa repede asupra acestei chestiuni, căci abia acum începe să se dea atenție organizațiunei celei noi și nu știm ce va urma.

Încă de pe timpul lui Șaguna, forma aceasta de con-

ducere a bisericii a fost criticată ca fiind de factură protestantă. Șaguna însă o apără astfel :

„Baza canonică a unei asemenea administrațiuni bisericești economice se află în Biblie, în Canoane și în praxa bisericii pretutindeni, unde lumina Evangheliei lui Christos și a Canoanelor a fost mai puternică, decât întunerecul absolutismului, care lipsește pe creștini de ori și ce drept bisericesc și-i privește de o masă osândită la contribuțiuni bisericești și la ascultare oarbă“¹⁾)

Din citatul acesta se vede că Șaguna avea nevoie de contribuțiunile credincioșilor și de aceea instituie o *administrațiune bisericească economică*, adică, în termenii noștri, o epitropie, care să fixeze contribuțiuni, prin urmare să formeze averi bisericii și să conducă aceste averi.

Dacă azi și biserica ortodoxă din vechiul regat are această legislațiune, de care n'a avut nevoie până acum, într'un stat în întregime ortodox — care întreține biserica și clerul ei, care avea școalele sale, iar biserica nu simțea nevoia unei școale confesionale —, urmează să întoarcem teza și să zicem :

Avem această organizațiune, apoi trebuie să facem din ea o instituție viabilă.

Orice organism care nu funcționează, se atrofiază și dispare. Așa se va întâmpla și cu ea, dacă nu va lucra. Ros-tul ei este să creieze averi — prin ce mijloace o privește : contribuțiuni, danii, operațiuni proprii, prevăzute de lege — ca să asigure înflorirea bisericii. Statul plin de greutate, va simți, o bine facere cu cât va fi mai scutit, de încă o grijă.

Sunt chemate dar, aceste parlamente bisericești să poarte grija de punga bisericii. Și în primul rând vine grija de slujitorii bisericii. Acum aceștia se află în suferință de 10 luni cu salariile neprimite. Visternicul țării se găsește în unul din aceste parlamente bisericești și acest lucru ne dă speranțe. O biserică, având un preot cerșetor, în sdrențe, este spre declin. Oricât ar vrea cineva, nu poate face misionarism, când copiii săi n'au codrul de pâine acasă. Se va duce preotul la plug, acolo va predica munca, prin însăși fapta sa, dar la ușa bisericii se vor așeza paianjenii.

Se cuvine dar, ca biserica să pună azi celor aleși ai săi întrebarea pe care Mântuitorul a pus-o mulțimilor : Ce-ați ieșit să vedeți în pustie ? Au om îmbrăcat în haine moi?*).....

Adunările eparhiale nu sunt nici *consilii de administrație*, nici epitropii la averi muncite de alții.

Tot ce a avut biserica a dat la timp și a salvat neamul.

1) A Șaguna. Dreptul bisericesc p. 365.

*) Ev. Matei XI 8,

I-a mai rămas sufletul. Cereți-i acest suflet și ea vi-l dă. Dar îngrijiiți ca ea să nu-și piardă și acest suflet.

Toți cei cari ați venit la conducerea bisericii, porniți la muncă și faceți o biserică bogată, care să mai poată ajuta statul la nevoie, precum odinioară.

Inchipuiți-vă că biserica ortodoxă, bogată și organizată, ar putea avea peste câți-va ani, reînființate școalele din tinda bisericii. Câtă economie, cât bine n'ar aduce ea țării! Vi s'au dat în păstrare prea puținii talanți ai bisericii. Lucrați în așa fel, ca să vi se zică:

„Bine slugă bună și credincioasă, intră întru bucuria Domnului Tău !

CRUCIULIȚA ÎNAINTEA ISCĂLITURII ARHIEREULUI

Ce însemnătate are cruciulița, care se pune înaintea semnăturii unui arhiepiscop ?

De multe ori venea vorba despre aceasta și mai mulți preoți (ba chiar și mireni) m'au întrebat, ce înseamnă această cruciuliță ?

Am răsfoit mai multe cărți și iată ce am putut afla.

De obicei, cu punerea crucei înaintea unui nume oarecare, se dă însemnare, că persoana, care poartă acest nume, e moartă.

În cazul nostru, aceasta nu este așa, deoarece crucea se pune înaintea iscăliturii unui om viu (arhiepiscopul).

Atunci ce însemnează această cruce ?

Am întrebat pe unii arhiepiscopi de ai noștri despre aceasta, dar un răspuns satisfăcător n'am căpătat. Unii mi-au răspuns, că nu știu, alții — că trebuie să se cunoască, că iscălitura este a unui vlădică.

Pentru acest scop, eu m'am adresat și către un arhiepiscop românesc — P. Sfințitului Gherontie al Constanței, cu care mă aflu în corespondență neîntreruptă. Întrebării mele, el mi-a răspuns așa :

„Crucea, care se pune la noi înaintea iscăliturii arhiepiscopului, însemnează lepădarea de lume, adică mort pentru cele lumești și corespunde și cuvintelor Mântuitorului: „celce voiește să vină după Mine, să-și ea crucea sa și să urmeze Mie“.

„Frăția ta, însă, nu uza numai de aceste lămuriri: întreabă și pe I. P. S. Mitropolit Neofit. Eu nu m'am ocupat în mod special de așa ceva“.

Am auzit și următoarea părere: că, din cauza neputinței bătrânețelor sau a slabei cărturării, unii arhiepiscopi ai vechimii puneau cu mâna proprie crucea, iar pisarii (copiștii) după aceia scriau numele lor după cruce.

Aceasta, însă, îmi pare neadmisibil în nici-un caz.

Mi s'a mai spus de bibliofili competenți, că în vechime împărații și principii, eliberând decrete, edicte etc., puneau înaintea iscăliturii sale cuvintele: „*In nomine Dei*“. „*In numele lui Dumnezeu*“. Mai pe urmă, pentru prescurtare, în locul acestor cuvinte, au început să pună cruce.

Această versiune este mai mult sau mai puțin de acord cu ceiace găsec în dicționarul enciclopedic al lui *Brockhaus*. Acolo (în vol. XVI-a, pag. 657 a ediției ruse) găsec următoarele cuvinte: „În veacul al V-lea au început să pună crucea la începutul diplomelor și a altor acte oficiale în locul evocării numelui lui Dumnezeu (c. n), iar tot așa și înaintea iscăliturii în orice fel de acte“.

Cea mai verosimilă tâlcuire, însă, este, după mine, următoarea, și ea e a mea personală, la care am ajuns iată cum:

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit al Varnei și al Preaslavlului d. d. Simeon are — ca toți arhierii — *pateriță*, baston arhieresc. Acest baston are culoare galbenă și cu cap de argint (10 c.m.) Are, însă, și această deosebire, că nu e rotund, ca toate bastoanele, ci dintr'o parte este pleoștit și are forma pur și simplu a unui pește, sau a unei teci (teacă). Când priveam mai de aproape acest baston și am observat osebirea despre care e vorbă, l-am întrebat pe vlădică, de unde-l are și de ce nu este rotund, ci pleoștit? I. P. S. Să mi-a răspuns, că-i este dăruit la Moscova cu prilejul încoronării împăratului Nicolae al II-lea. Dar de ce nu este rotund — el nu știe. Atunci eu am întrebat: „Pentru care pricină se pune cruciulița înaintea iscăliturii arhieresti?“ Acestei întrebări moș Simeon a răspuns, că așa s'a primit din vechime, dar pentru ce anume, el nu s'a interesat.

Atunci eu i-am spus, că văd o legătură oare-care între forma bastonului său arhieresc și între cruciulița de pe semnătura arhierescă, și anume: bastonul este făcut în formă de *spadă*, pentru a arăta, că acela, care-l poartă, este șef de armată (duhovnicească) șef de biserică luptătoare.

Aceiaș lucru este și cu cruciulița de pe semnătura vlădicească: aceasta nu e cruce, ci chip de *spadă*, făcându-se linia verticală mai lungă și chipul dă iluzie a unei *spade* (†) Ori aceasta înseamnă, că acela, înaintea iscăliturii căruia stă închipuirea de *spadă*, este șef de biserică luptătoare.

Moș Simeon a recunoscut, că această lămurire este verosimilă.

Altfel nici nu se poate să fie — după mine —, pentru că de obicei cruce se pune numai înaintea numilor celor morți.

Sofia,
8 II-932

Iconom-Stavrofor
Ath. P. Magearof

BINECUVÂNTARE ȘI BLESTEM

Sunt abia zece ani de când Gheorghe al Tincăi s'a căsătorit și ai văzut ce gospodărie a făcut? În tot satul casa lui se cunoaște, vitele lui te uiți cu jind la ele, țarinele lui întotdeauna sunt îmbelșugate și pline de rod. Te uiți la el, cu sôția, cu copiii, muncesc cu temei și rost și apoi dela sf. slujbe nu lipsesc niciodată, după cum el nu este absent nici din fruntea acțiunilor de binefacere din sat. Ai văzut cât a alergat pentru renovarea bisericei, iar acum în comitetul pentru noua construcție de școală, cine-i mâna dreaptă a învățătorului și a preotului decât Gheorghe?

— Vorbești cinstit și drept frate Ilie. Este adevărat, că Gheorghe al Tinchii mai rar în sat, dar și sufletul lui nu știu zău cine îl are, poate că deaceea îi este Dumnezeu în ajutor. Cu cât drag își muncește el câmpul, cu câtă credință și nădejde scamănă, cum vede de vite, cum își crește copiii, ce pildă dă el, pe cinstea mea, omul ăsta pare că e bătrân de multă vreme. . . . .

Așa vorbeiau odată doi creștini ce se întâlneau la o răspântie și intrând în vorbă cu dânșii le-am întărit și eu acest adevăr.

Pilde vîi de gospodărie, trai bun și mulțumire sufletească se găsesc nu numai la oameni, dar și între popoare. Istoria ne spune că au existat în trecut multe popoare, cari atîta timp cât au muncit și aveau teamă de Dumnezeu, ajunseser popoare de temut și invidiat, îndată însă ce s'au lenevit și au pierdut credința în Dumnezeu, încet, încet au dispărut aproape cu totul de pe globul pămîntesc.

Tot cuvîntul Sf. Scripturi se adevărește, căci iată ce citim în cartea a cincina a lui Moise :

„Și va fi dacă tu vei asculta de vocea lui Dumnezeu, „căutînd a face toate ordinele Lui pe care ți le-a poruncit, „te va pune mai sus decât toate popoarele pămîntului. Toate „aceste binecuvîntări, vor veni peste tine, te vor ajunge, dacă „te vei supune poruncilor lui Dumnezeu. Binecuvîntat vei fi „în sat și în câmp; binecuvîntat va fi fructul pîntecelui tău „și fructul pămîntului și fructul vitelor tale, vițelul vacelor „și înmulțirea oilor tale. Binecuvîntată va fi coșnița și covata „ta. Binecuvîntat vei fi când vei intra și eși. Domnul, va face „ca dușmanii tăi, care se scoală asupra-ți, să fie bătuți înaintea ta : pe o cale vor eși asupra-ți și pe șapte căi vor fugi. „Dumnezeu va trimite binecuvîntări peste tine, în grînarele „tale și întru toate pe care vei pune mâinile tale și te va „binecuvînta în pămîntul pe care Dumnezeu ți-l-a dat..... „Deschideva Dumnezeu tezaurul său, Cerul, ca să dea ploaie „pămîntului la timpul său? va binecuvînta locul mâinilor

„tale; vei împrumuta multe popoare, dar nu vei lua împru-
 „mut. Și Dumnezeu te va pune în frunte, nu în coadă, vei
 „fi numai deasupra, iar dedesubt nu vei fi; dacă vei asculta
 „de ordinele Domnului, pe care ți-am poruncit să le păzești,
 „să le faci și nu ai să te abați, dela nici unul din cuvintele
 „ce ți-am dat, nici la dreapta, nici la stânga mergând după
 „Dumnezei streini și mincinoși, ca să te închini lor. Dară va
 „fi, dacă nu vei asculta de vocea lui Dumnezeu și nu împli-
 „nești ordinele și poruncile lui, vor veni peste tine blesteme
 „și te vor ajunge: blestemat în sat și pe câmp; blestemată
 „coșnița ta și covata ta. Blestemat va fi fructul pântecelui
 „tău, fructul pământului, fătul vacilor tale și înmulțirea oilor
 „tale. Blestemat vei fi când vei intra și eși. Trimite-va Dom-
 „nul peste tine blestem, turburare și risipire întru toate,
 „pe care vei pune mâna ta și vei face, până ce te vei stinge
 „și curând te vei pierde pentru răutatea faptelor tale, prin
 „care pe mine mai părăsit. Va face Dumnezeu ca boala să
 „se lipiască de tine, până ce te va stârpi de tot din pământul
 „ce ți-a încredințat. Te va bate Domnul cu lingoare, cu fri-
 „guri, cu umflătură, cu aprindere mare, cu secetă, cu arsură
 „în grâu, cu gălbinare; te vor urmări, până ce te vei pierde.
 „Cerul deasupra capului tău va fi de aramă, pământul ce-l
 „calci, fier. Face-va Domnul, ploaia pământului praf și pul-
 „bere, cari din cer se vor pogori peste tine, până ce te vei
 „pierde, vei fi bătut de dușmanii tăi, pe o cale vei eși asupra
 „lor și pe șapte căi vei fugi dinaintea lor și vei fi urât de toți
 „
 „Toate aceste blesteme vor veni asupra ta, te vor urmări, te
 „vor ajunge până ce vei pieri, fiindcă n'ai ascultat de vocea
 „lui Dumnezeu și nu ai păzit poruncile Lui, legile care ți le-a
 „ordonat..... Deuteronomul XXVIII.

Iubite creștin, cetind aceste câteva rânduri, gândește-te pe ce drum mergi și tu, ești pe calea bună poruncită de Domnul, sau nu? Dacă nu, întoarce-te pe ea, Domnul Iisus acum este în mijlocul nostru, El numai așteaptă ca noi să-L primim, să-L băgăm în casa sufletului nostru, în gospodărie, pe farină și în câmp, în toată viața noastră și atunci vei vedea de câtă mulțumire sufletească ai parte, câte binecuvântări dumnezeiești vor veni. Nu-L luăm de tovarăș al vieții, atunci o să pățim ce ne spune Dumnezeu în cartea inspirată de Moisi Proorocul.

la însuși tu, Sf. Scriptură citește cap. 28 din a cincia carte a lui Moisi și ai să te convingi, ce multă dreptate aveau cei doi creștini ce vorbeau în răspântie.

Faci și tu așa? Te hotărăști să viețuești în Domnul?

Har și binecuvântări te vor întâmpina. Nu! urățenii și blesteme ți se vor așterne pe drumul vieții.....

Pr. M. R. Ștefănești

PREDICA

Acum se predică și la noi aproape în toate bisericile. La sate, predica este o convorbire a preotului cu enoriașii săi. El îi cunoaște pe toți, căci sunt fiii săi de spovedanie și cuvintele sale sunt sfaturi părintești, ieșite din inimă și merg la inimă. Când așa este predica, poporul nici nu știe să aprecieze calitățile oratorice ale preotului. În biserică, preotul este în continuarea învățăturilor ce dă fiilor săi sufletești, în tot locul, cu timp și fără timp. Iar când credinciosul spune: Ce bine ne învață părintele nostru, atunci să știți că preotul din acel sat este un bun predicator.

Și totuși acest preot a uitat de mult, sau n'a întrebuințat niciodată regulile omiletice. Poate că nici el nu s'a gândit că ține o predică, atunci când a vorbit poporenilor săi.

În altă parte vei auzi: Azi, la biserică, părintele nostru ni-a spus o „poezie“ frumoasă. Ei bine, să știți că acel preot, mai totdeauna un preot tânăr, a ținut o predică, muncită mult; dar impresia poporului a fost aceeaș pe care o face asupra sa o poezie, din care nu prea a înțeles mult. Cu siguranță, că predica aceea va fi fost plină de idei și cuvinte bombastice, presărată cu neologisme și rostită pe un ton dramatic, ori cântată.

Mai demult erau rare bisericile, unde se predică. Totuși preoții erau bine apreciați și iubiți de poporeni lor, bisericile pline de lume și slujba lor sorbită.

Am cunoscut un preot bătrân, mort de câțiva ani, care nu s'a sters din mintea enoriașilor lui. Aceștia și acum vorbesc: „Nu mai sunt preoți, ca popa Iliuță“. El nu predică niciodată. Felul cum slujia și mai ales, cum citia evanghelia, era așa de impresionant, încât predica cea mai bună, care s'ar mai fi ținut, ar fi stricat tot efectul evlaviei, sădită în sufletele credincioșilor până atunci. În timpul săptămânei celei mari din postul paștilor, în biserică era atâta sfințenie și atâta sfășiere de inimă, încât credeai că *Acel Iisus*, care pătimește, este cel mai iubit membru din familia fiecăruia. Cititul evangheliei era întrerupt de plânsul preotului și suspinele credincioșilor. Când toată lumea din biserică trăia patimile Mântuitorului, mai era necesară predica? Putem în cazul acesta, să condamnăm pe cei bătrâni că n'au predicat, sau că nu predică preoți de talia părintelui Iliuță?

Dacă în biserică la catolici, predica este singura slujbă pe înțeles, la noi slujba întregă este trăită de credincios și de aceea nici nu s'a simțit atâta nevoie de dânsa, până de curând, când ne-au invadat sectanții, al căror singur cult se rezumă în predică. Și la noi Români, când slujba nu era pe înțelesul credincioșilor, s'a simțit nevoia ca, cel puțin *cazania*, să fie pe românește, iar mai apoi Antim Ivireanu, com-

pletează lipsurile unui serviciu religios în limbă străină, prin didahiile grăite pe înțelesul celor ce-l ascultau.

Prin cele ce am zis mai sus, nu pledez contra predicii. Vreau să arăt însă, că predica poate fi de prisos în anumite cazuri și că, deci, nu este totdeauna necesară. Că este așa, ne spune faptul că, în foarte multe biserici, lumea stă până începe predica și atunci cea mai mare parte pleacă. Dacă nu ieșea preotul să predice, poporul ar fi stat până la finele slujbii.

Dece ar fi stat? Unii găsesc justificare în faptul că, dacă este cor la biserică, se cântă „concertul” și stau să-l asculte.

Și aci este o explicație. Corul e ceva nou. Deși nu toți pot înțelege muzica, totuși ea place. Și ce-i place îl atrage. Atunci înseamnă că predica nu-i place? Dece?

Poate că:

- 1) Preotul vorbește prea lung și lumea e obosită.
- 2) Nu spune lucruri, cari să-l atragă, și, deci să țină atenția încordată.
- 3) Spune lucruri cari nu plac.

Înainte de a se sui în amvon, preotul trebuie să aibă în vedere mai ales aceste trei obiecțiuni:

1) Dacă s'a prea întârziat cu slujba, să renunțe la predică. Chiar dacă nu e târziu, totuși să nu fie prea lung în predică. La Catolici, predicile unui Massilon, Bourdaloue, puteau fi lungi, cu împărțiri și sub împărțiri, că pe atunci lumea nu era în secolul iuțelii și apoi catolicii au liturgia scurtă și stau în bănci. Când predica ajunge la 20 minute este lungă.

2) Nu mai merge în predicile de azi să spui, mai ales la orașe, banalități, ca: maica noastră, cea bună și duioasă, sfântă biserică ne învață să fim credincioși, etc.

Învățăturile bazate numai pe autoritatea bisericii nu prind, decât din gura unui preot bătrân, evlavios, care însuși este o autoritate; ele sunt ascultate iarăși, când sunt spuse de un arhieru, dela care poporul nu așteaptă filozofie lumească, ci învățătură dumnezească.

Preotul tânăr, căruia îi lipsește autoritatea bătrâneții, are nevoie să îmbrățișeze în predică întreaga viață socială a păstoriților săi, pentruca să vorbiască din domeniul ce interesează pe fiecare ascultător în parte, iar dovezile variate și noi să ducă pe nesimțite la întărirea sentențioasă a cuvântului evanghelic.

Cum nu atrag chestiunile prea simple și prea cunoscute, tot așa nu pot fi urmărite chestiunile prea greoaie, cari nu-și găsesc în mintea ascultătorului idei de legătură și nici acelea cari sunt expuse într'un limbaj străin celor cărora le vorbești.

3) Unii preoți cred că fac bine, dacă în predicile lor iau teme, cam așa: Despre beție, despre furțișag, etc. Ei bine, acestea supără, iar cei ce sunt cunoscuți că au acest

păcat și au venit odată la biserică, altădată nu'mai vin.—„Să ne facă bețivi? Și este grozav, când poporenii mai știu chiar pe preot pătimind de acel vițiu.

Dar, după cum, atunci când acuză direct, supără, tot așa muștrările trec pe deasupra capetelor ascultătorilor, nu ating pe nimeni, sau, în tot cazul, pe cineva care nu e de față. când preotul muștră păcate, de cari niciunul nu e vinovat.

Alt efect are însă o muștrare cam în acest fel: „Toți suntem vinovați; unii pentru că săvârșim păcatul, alții că-l tolerăm, alții că nu am știut să-l oprim la timp, etc.

* * *

La multe, cari s'au scris despre predică, am adăugat cele de mai sus. Preotul nu este orator și nici chiar nu-i este aceasta singura îndeletnicire. Totuși i se cere să vorbească, mai ales când în parohie are și sectanți. Și atunci nu e rău să se țină socoteală și de observațiile acestea.

Vicar Gr. Dumitrescu

DUHUL VREMII

De netăgăduit. Ne sbatem în plină și evidentă criză morală-materială.

Orbiți de patimi și egoism, pășim fără scrupule în arsenalul fărădelegilor, ignorând cele mai elementare cunoștințe ale pericolului ce ne poate amenința însași existența scumpei noastre Patrii și a fiilor ei, și implicit, obligându-ne a recunoaște și a demonstra în fața conștiinții noastre și a opinii publice, ceace pe deasupra veacurilor, ne relateaza — dealtfel — Psalmistul: „Omul în cinste fiind n'a înțeles, alăturatu-s'a animalilor și s'a asemănat lor“.

De aceea, un moment de smulgere din mijlocul preocupărilor mărunte de zi și reculegere și reflectare asupra desmățatei noastre ieșiri în viața de toate zilele, ni se impune astăzi mai mult ca ori când. A persista în această precară stare de lucruri, este a afirma odată mai mult, totala noastră lipsă de cel mai elementar bun simț și înțelepciune încălzită de focul sacru al dumnezeirii, întru cât „începutul înțelepciunii e frica de Dumnezeu“.

Înțeleptele cuvinte ale lui Victor Hugo: „nu sunt nici oameni răi, nici burieni rele, ci numai cultivatori răi“, și mai ales ale Mântuitorului, să lepădăm dar lucrurile întunericului și să îmbrăcăm armele luminii, (Romani 13¹³) să determine întreaga colectivitate la un riguros control de conștiință, în virtutea căruia — cunoscând — în parte cel puțin — slăbiciunile bestialității umane și consecințele distructive ce se răsfrâng asupra cursului normal al vieții, să porceadă ofensivă de exterminare a tuturor relelor ce rezidă în centrul vieții, concentrându-se în acest scop toate forțele vii ale conștiinței tuturor oamenilor de bine.

O clipă măcar, să ieșim din vârtejul nimicniciei vieții și al banalităților ordinare de zi și în măreția conștiinței curate — dacă o mai avem — și a judecății sănătoase creștine, asistând imparțiali și fără patimă la indescrifibilele asalturi spirituale — dechizate de altfel — ale călăilor vremii, ne facem absoluta convingere că mărețul edificiu național, mai ales moralmente, pâraie din toate încheeturile, avertizându-ne, că nu departe e timpul, când din a noastră condamnabilă lipsă de prevedere și o imediată febrilă activitate de convertire a meritalităților rătăcite, vertiginos se va prăbuși.

Zilele de astăzi sunt semnificative și apocaliptice. Vieța întreagă e o tendință nejustificată echitabil către mult trâmbișata și fictiva „evoluție minerală”, concepută și preconizată de devla lui Iuda, cel mai puternic agent de turburare, pe care l-a cunoscut pământul vreodată, după cum se exprimă Drumot.

Omenirea întreagă se scaldă în aceeași mocirlă a fără de legilor, născocind noi principii de morală inadaptable și îndobitocitoare, dar care le oferă libertatea de a se scobori mai jos de animalul obraznic și fără rațiune.

Aceasta este trista, dar adevărata realitate morală în care ne sbatem de la un timp încoace și dacă am ajuns aici, întrebându-ne-am care e cauza și cum putem remedia această lamentabilă stare morală? Nimic mai pervers, decât a atribui totul „*duhului vremii*”, cum își justifică mulți purtările nedemne de noțiunea de „*om*”, și nu „*duhului alterat din familiile noastre*”, în care de mult s'a uitat de cinste, demnitate, respect de oameni și frică de Dumnezeu. Deci, iată buba ce trebuie vindecată. Iată primordiala cauză a relei stări morale la care am ajuns: familia-creștină prin tradiție și nu prin viața-i de toate zilele. Ea trebuie făcută conștientă de marele rol ce deține în Stat, și că are obligația morală de a-și educa membrii potrivit superioarelor interese ale Patriei, Neamului și ale Bisericii.

Desbrăcații de prezumțiuni nefavorabile și îmbărbătați de succesul zilei de mâine, să întreprindem o întreagă și ferindă activitate de a reabilita și consolida „*duhul alterat din familiile noastre*”, cât timpul nu este încă târziu, dând posibilitatea să intre în centrul familiilor noastre „*duhul sacru*” ce respiră din învățătura salvardatoare a celui ce a dat omenirii vieța, mântuirea, iar ea ingrată i-a întins crucea.

Învățătura Mântuitorului Hristos să prezideze cursul vieții în familiile noastre, însuflând iubiiților noștri să umble cuviincioși ca în timpul zilei, nu în oaspețe desfătătoare și beții, nu în culcări rușinoase și desfrânări, nu în ceartă și rîvnire (Rom. 13-14).

Nu-mai așa, vom avea satisfacția de a ne impune — moralmente cel puțin — în concertul națiunilor ce ne înconjur. „*Acolo unde încetez să fiu moral, numai am nici o putere*”, zice Goethe, iar Napoleon s'a exprimat: „*Pentru a forma pe om, trebuie mai întâi să-i sădești pe D-zeu în el. Nici o societate nu poate să existe fără morală și morală implică neapărat religia*”. Deci forța morală decide în viața unui popor. Ea e oglinda vieții unui popor,

din care se reflectă gradul de cultură și civilizație ce și l-a asumat. Poporul fără morală e ca corabia purtată de vânt, fără posibilitate de ancorare și orientare și amenințată să fie sdrăbită și înghițită de valurile înfuriate.

Să luăm aminte la toate acestea, întru cât pieirea ta române, prin tine însuși, iar nu prin „duhul vremii“.

Preot **Mihail I. Buric**
Crișan-Constanța

GANDHI

Câțiva ani nu mai departe, decând ochii creștinilor europeni erau îndreptați asupra tibetanului Sadhu Sundar Singh, din indiile engleze. Ridică Domnul Iisus și astăzi apostoli? Erau întrebările ce se auziau de pe buzele tuturor. Mii și mii de oameni au ascultat cuvântul lui Sundar, când acesta a vizitat acum câți-va ani Europa.

Astăzi despre Sadhu Sundar Singh nu se mai vorbește, iar în Indiile engleze a apărut acum alt apostol. Acesta este Gandhi, ascet mare de religie hinduistă. El zace acum la închisoare, întemnițat de engleji. Și Gandhi cași Sundar a îndreptat spre el ochii minții tuturor, mai ales cu ocazia vizitei ce a făcut la Londra, când foarte dârz, a stat în fața intelectualilor engleji, și-a apărat neamul, iar când îi sosia timpul de rugăciune, să fi fost oricine în față-i, Gandhi își făcea canonul lui de rugă, acoperit cu un cearșaf alb și cu sandale în picioare.

Om evlavios, om cu forța morală mare, ori de câte ori vreun concetățean de al său—tibetan—făcea vreun rău, unui englez, Gandhi intervenia și el însuși cu post negru și rugăciune ispășia greșala conaționalilor săi.

Purtarea lui demnă, umilința activă ce o avea față de stăpânitorii Indiei or „Engleji“, a făcut ca aceștia să-l respecte, iar la Londra atrăsese admirația tuturor.

În'rebat odată, dacă are ceva relațiuni divine, Gandhi a răspuns: Nu deloc, n'am nici o relație divină, eu reprezint o idee nouă: adevărul.

Intrigile încep să se țiasă din toate părțile și bietul acest Gandhi este aruncat în închisoare. Ce ținută va lua după ce va fi liberat? Ce va mai face? Conaționalii lui și multă lume așteaptă cu nerăbdare.

Pr. Mih. Rădulescu—Ștefănești

SĂRBĂTORIREA A 10 ANI DELA ÎNFIINȚAREA PROTOERIEI URZICENI-IALOMIȚA

In ziua de 21 Ianuarie 1932, după alegerea unui membru cleric în adunarea Eparhială, C. Preoți prezenți au exprimat dorința că, împlinindu-se 10 ani de la înființarea Protoeriei Urziceni, trebuie să fie sărbătorit așa precum se cuvine. Au luat cuvântul: Pr. St. Tănăsescu-Borănești care în cuvinte bătrânești, a arătat că se simte vesel că poate lua parte la această sărbătorire. Urează Prea Sfințitului Episcop și P. C. Protoereu G. Popescu să trăiască ani mulți. După aceasta vorbește Pr. M. Marinescu-Manasia, care arată foloasele ce-au avut fiind Protoeria în Urziceni. Face asemenea urări Prea Sfințitului Episcop și P. C. Protoereu. În urmă vorbește Pr. Gh. Vasilescu-Malu, cuvântare care se dă în întregime, mai jos. După acestea a luat cuvântul P. C. Protoereu Urziceni, care în cuvinte bine simțite a arătat felul cum și-a făcut datoria. Mulțumește tuturor de dragostea arătată și face urări Prea Sfințitului Episcop D. D. Gherontie și tuturor C. Preoți din Protoeria II. Toți cântă „Pre Stăpânul“. După aceea C. Preoți au luat masa împreună.

Cuvântarea Pr. Gh. Vasilescu, rostită în biserica Urziceni cu ocazia a 10 ani de la împlinirea Protoeriei II.

Prea Cucernice Părinte Protoereu, frați preoți,

Sărbătoarea sufletească a creștinilor, prin bunul rost ce-l are în treburile obștești, este primită de Dumnezeu, binecuvântată de Sfânta Biserică. Asemenea sărbătoare avem astăzi, împlinindu-se 10 ani dela întemeierea Protopopiatului Urziceni.

S'ar pare, prin mersul obișnuit al vremii, că e o cale scurtă; dar prin împrejurările greu de trăit și cari ne stăpânesc tot mai cu greutate, e o cale destul de lungă, Pe ea, în frunte cu Protoereul nostru, Gheorghe Popescu, mers-am toți într'o strânsă frație.

Nu înseamnă, că nu s'au petrecut oarecari triste și trecătoare pricini, între noi preoții din acest protopopiat dar au fost funigei de toamnă, stropi de brumă, dela o parohie la altă parohie.

În întregul Protopopiat Urziceni, ca în viață evanghelică, spori din zi în zi credința, că în Eparhia de Constanța s'a înfăptuit într'adevăr așa protopopiat, ca o cerință dreaptă pentru ușurarea tuturor nevoilor noastre preoțești de aici.

Să cercetăm înțelesul acestor spuse... Intinsul județ

Ialomița, cu capitala Călărași și cu vechea protopopie, ne amără sufletele, prin umbletul și cheltuiala ce-o făceam, pe vremuri geroase de iarnă, or în zile trebuincioase muncii din toilul verii, pentru câte și de toate i să cer și i se întâmplă fiecăruia dintre noi în parohie.

Pecând aici ne socotim acasă, prin apropierea parohiilor în jurul acestui Protopopiat, și toți laolaltă, împreună cu Protoereul nostru, suntem ca un neam, în care se ascultă și se mucește în pace, prin supunere de bunăvoie, dela cel mai mic și până la cel mai mare.

Iată slova ne leagă, să grăim și Părintele Protoereu, Gheorghe Popescu. Sfânta chemare îi fuse dată de la Dumnezeu, să fie așa după cum Mântuitorul, din adâncul inimii grăi Apostolilor :

„Aceasta este porunca, să vă iubiți unul cu altul, precum v'am iubit eu. Mai mare dragoste nimeni nu are, ca cineva sufletul lui să-și pună pentru prietenii lui. Voi prietenii mei sunteți, de veți face câte eu poruncesc vouă“.

Dar ce poruncă aspră a dat vreodată Protoereul nostru, și ce certare păgubitoare lasă în parohia vreunui frate preot ? Sau pe cine nu l-a înțeles, în felul firii lui cum este, să nu întindă mâna de prieten, să-l cheme la drumul bun al omenei, al liniștii, al sfințeniei preoțești ? Și căruia din preoți i-a turnat în inimă frică ucigătoare, că pentru o gresală, zic și pentru o meteahnă, este lepădat de darul ce are ?

Câteodată fuse nevoit să ducă unele făptuite de-ale noastre, după îndemnul credincioșilor, până la Stăpânul Ierarh, unde Protoereul nostru, cu istețiunea ce are, prin ce grăește și scrie, a făcut ce-a făcut și-a tămăduit rana pedepsei ce se cuvenia, urmând întocmai sfatul Scripturii : „Milă vreau, nu jertfă“.

Și-acum să cercetăm și starea greutăților, în care luptă să trăiască acest protopopiat. Nu trebuie să ne mângâem cu mirosul floarei, ci să ne săturăm de rodul ei. Și acest rod se dobândește cu muncă și cheltuială. Vorbim mai pe față. Azi... Protopopul din Urziceni slujește „onorific“, și-așa fapt se săvârșește astfel de doi ani.

În Țara noastră, cu belșug de grâne și bunătați de tot soiul, dintr'un obicei învechit al politicei noastre, știm că întotdeauna se uită, se lasă, se-amână plățile Clericale.

Și nu-i drept, ceiace face cu noi, căci averi fără de număr îmbogăți Statul, prin secularizarea tuturor daniilor evlavioșilor creștini, dela opincă până la vlădică și dela sutaș până la voevod.

Cum dar Protopopia Urziceni — în zbuciumul de guri și mâini cari cer depretutinden Statului, să li se dea pâinea de toate zilele, pentru slujbele ce fac — ar mai putea ea să aibă parte măcar de „paraua văduvei din Evanghelie ?“

È sărac... Protopopiatul nostru. Noi nu-l sprijinim cu nimic. Bugetele rămân cu crisele pe hârtie, iar Protopopul

nostru își face înainte slujba, gândindu-se că mâine, ca o nouă stea la Betlem, va răsări un bine dintre noi, în ușurarea cheltuielilor protopopiale.

Trecem și peste acest pas greu al Protoeriei Urziceni. Credem, că suntem domiriți, că trebuie să trăiască Protopopiatul nostru, din singura pricină binecuvântată, *că prin desființarea lui, într'adevăr am fi ca niște pui de pasăre rătăcită și fără cuib.*

Astfel, în sfatul ce-l vom face, pătrunză-se de adevăr conștiința noastră, că nu sărăcesc veniturile parohiei, de unde pleacă o mică sumă de bani, în ajutorul Protoeriei Urziceni.

Așa ceva să împlinim mai devreme, căci nu-i de glumit, cum se încearcă să vină un vrăjmaș necaz peste întreaga suflare a Bisericii ortodoxe. Vine încet, dar vine temeinic.

E necazul socotelilor din condei, acolo unde Vistiernicul țării, cu destulă ușurință scrie și șterge. tot ce crede bogăție în săracul buget al Bisericii ortodoxe. Însă mucenicia a fost țaria Bisericii noastre și suferințele ei au fost mângâerea sufletelor creștinești.

D'asta înălțăm privirea către Mântuitorul Isus Hristos rugându-L să păstreze pentru totdeauna Protopopiatul nostru, așa precum s'a zămlisit, întru folosul preoției și gospodăriei noastre din parohie; și Protoereului nostru, Gheorge Popescu, îndelungească-i Milostivul anii de protopopiat, până la „adâncă bătrânețe fericite“, cum glăsuesc străbunele noastre cărți bisericești.

Iar Ierarhului blând și drept, cuvios și liniștit, tare înțelept și mult răbdător, D. D. Gherontie, Episcop de Constanța, tot Protopopiatul Urziceni aduce închinare smerită și curată, cum e holda de grâu pîrguit, sub lumina soarelui văratec.

Nu simt cugetul mulțumit, dacă nu împreună cântările inimilor noastre, dând slavă lui Dumnezeu, pentru sănătatea și destoinicia Măriei Sale, Regele Carol al II-lea — întâiul Suveran ortodox și premergătorul binefacerilor în Biserica Română.

După așa urări, ne învăluie privirea ochilor și întinsul brațelor, să ne îmbrățișăm frățeste și să strigăm cu voebună:

— Mulți ani trăiască preoțimea Protoeriei Urziceni.

Preot ZNAGOVEANU

MOARTEA PR. SCARLAT ZAMFIRESCU - COȘERENI-IALOMIȚA

In ziua de 16 Ianuarie 1932 ora 5 p. m. s'a stins din viață tânărul Preot Scarlat Zamfirescu - parohul com. Coșereni jud. Ialomița, în etate de 28 ani. Suferia de mulți ani și acum un atac de cord l-a făcut să părăsească această viață, lăsând în urma lui o soție necăjită cu doi copilași. După moarte, rânduiala pentru

Înmormântare s'a făcut de preotul Ec. D-tru Popescu-Moldoveni. Înmormântarea s'a făcut în ziua de 18 Ianuarie 1932 în curtea bisericii din com. Coșereni. Au luat parte la oficierea slujbei următorii preoți: Protoereu Ec. Gh. S. Popescu-Urziceni, Pr. M. M. Rea Totolici-Urziceni, Pr. D-tru Popescu-Moldoveni, Pr. Ioan Radu-Speteni, Pr. Ioan Simion--Patru-Frați, Pr. I. Teișanu-Barbulești, Pr. Teodor Minculescu--M-Buzău, Pr. M. Dumitrache-Sf. Gheorghe. Siciul a fost ridicat de C. Preoți în jalea familiei și a întregului sat. După terminarea serviciului, au cuvântat: P. C. Protoereu-Urziceni în biserică, iar la mormânt afară: Pr. Ioan Radu-Speteni, învățătorul Const. Clinciu-Coșereni și un alt d. m. învățator.

Toți au arătat în cuvinte triste și jalnice, viața sbuciumată a tânărului Preot Scarlat Zamfirescu. Necazurile, lipsa materială și sărăcia poporului, au început să aducă pe tinerii Preoți în pragul mormântului. *Tânărul și inimosul Pr. Scarlat Zamfirescu, este prima jertfă pe altarul sărac și prigonit de stat al bisericii noastre, în această parte a Eparhiei.*

Se dă în întregime cuvântarea rostită de P. C. Protoereu Gh. S. Popescu, la această tristă ceremonie. Înainte de a începe cuvântarea, a arătat că depune pe siciul din față în numele Prea Sfințitului Episcop, de Constanța și în numele Preoților o lacrimă fierbinte, pentru moartea prea timpurie a Pr. Scarlat Zamfirescu.

CUVÂNTARE

„Cine va da ochilor mei isvoare de lacrimi, ca să plâng mereu ziua și noaptea. (Ieremia)

Intristată Adunare,

Aceste cuvinte de dureroasă strigare ale proorocului Ieremia, nici odată n'au putut fi mai potrivite ca astăzi, cu starea sufletească a acelor cari ne-am adunat să conducem până la ultimul locaș pe unul din frații noștri Pr. Sc. Zamfirescu. În aceste vremuri grele, când durerile se descarcă potop asupra noastră și în orice parte am privi, vedem pe toate cărările jale și durere; la orice inimă credincioasă am bate nu auzim decât greutate, vaete și suspinuri. În această atmosferă grea, vestea morții tânărului Preot Scarlat Zamfirescu, a fost pentru noi un trăsnet. Dar unde poate fi mai adâncă durerea și sfâșietoare jalea, decât în preajma acestui siciu, în care se odihnesc acum rămășițele trupești ale unui preot, soț și tată a 2 mici copilași? Care inimă creștinească ar putea să rămână împetrită și să nu se cutremure până în adâncul ei, văzând jalia unei soții, care abia 6 ani s'a putut bucura de căldura unei căsnicii frumoase.

Intristată Adunare,

Durere mare ne pricinuește acest groasnic tablou, mintea și inima ni să sfâșie privindu-l. Răul lacrimilor de pe fețele îngălbenite ca ceara, par a nu avea sfârșit. Și cum ar putea să stea

inchis isvorul lacrimilor — la oricare din cei de față, pentru trecerea prea timpurie din această viață a fratelui nostru tânăr. — Cu toții în aceste momente triste putem striga cu proorocul „*Cine va da ochilor mei isvoare de lacrimi, ca să plâng mereu ziua și noaptea*“. Cum oare n'am plânge acest brad tânăr care s'a uscat în timp de înflorire și de viață? Marea durere pare a nu avea leac, pentrucă pierderea este ireparabilă. Dar noi Preoții și creștinii ca și fratele adormit slujim unei „Credințe“ care ne spune că moartea este trecerea de la cele pământești, la cele cerești și avem nădejdea că precum Mântuitorul Iisus a înviat, așa și noi vom învia și atunci ne vom întâlni cu toți.

Preotul Scarlat Zamfirescu s'a născut în com. Speteni jud. Ialomița, în anul 1904, din părinți moșneni. A făcut clasele primare în comuna sa și apoi prin munca părinților săi, a trecut la Seminarul Nifon Mitropolitul, pe care l-a absolvit cu succes. După terminare a stat un an învățător suplinator iar în al doilea an a trecut la Academia Teologică din Oradea-Mare, unde a urmat cursurile un an. În 1926 s'a căsătorit cu fica d-lui Gh. Voiculescu proprietar în com. Moldoveni jud. Ialomița. În anul 1926 Noembrie 15 a fost numit și hirotonisit preot pe seama parohiei Căzănești și după 2 ani a trecut paroh în com. Coșereni, unde a stat până acum. A păstorit aproape 6 ani, dar pentru el a fost timp îndelungat, căci multe a suferit. Ca Preot și-a făcut datoria și a murit la datorie, căci atacul morții l'a isbit în biserică făcând slujbă Sâmbătă 16 Ianuarie dimineața. A văzut în preoție un apostolat iar în administrarea parohială a fost de o cinste și punctualitate fără pereche. El răspundea primul la orice chestiuni și avea o artă în a-și rândui arhiva parohială. A voit să-și lege numele și munca sa de anumite lucruri frumoase. Astfel aici în Coșereni voia să ridice o casă parohială, spre a rămâne mărturie aceluia ce vor urma, dragostea și munca pe care el le punea pentru interesele bisericii.

N'a putut ridica această casă, căci mulți din această comună nu l'au înțeles. A trăit puțini ani, dar mult a trăit, căci după cuvântul Proorocului „*Numai un mic număr de ani este păstrat pentru cel aprig*“ iar poetul spune: „Ca'n gând tu tot ce-ți pui, E numai vis, căci Dumnezeu te poartă-n voia Lui“. Ca soț a fost acela care a trecut peste mulți și a îngrijit soția cu acea dragoste mare, că toți rude și cunoscuți au rămas uimiți de sacrificiul ce-l făcea. S'a imprumutat, dar a plătit cât a putut la timp și cinstit. În societate era omul care știa să nu insulte pe nimeni și răspundea la orice chemare și în toate direcțiunile de muncă și dragoste pentru comună. Am spus că puțini ani a trăit, dar mult a suferit. Da, el un preot tânăr, plătând în lupta vieții, a căutat prin eforturi supraomenești să împace nevoile și cerințele familiei sale, cu dragostea de părinți și rude. A luptat, a muncit și a putut să mulțumească pe toți. Acum tocmai când se rânduise și a pucase calea cea bună și frumoasă a vieții, când mulțumise pe toți, acum moartea nemiloasă l-a smuls din mijlocul nostru, Nu

s'a gândit oare moartea, la soția sa, la cei doi copilași, la părinții săi, la rude, la noi cunoscuții, că pierdem fiecare un scump dar? Nu s'a gândit moartea la cei 28 ani, că-i tânăr prin urmare și că amară e moartea când omul e tânăr și ziua frumoasă și traiul e lin; Ah tânăra mea viață acuma se stinge și *anii mei tineri apun în mormânt.*

Și acum când trebuie să ne despărțim de acest corp rece care a purtat în viață un suflet curat și pios, să-l privim să vedem ce ne spune: „El privește departe, departe în ceruri, Ingerii i-au primit sufletul pentru a-l duce la Dumnezeu. El bea astăzi din fântâna cristalină a nemuririi.

Dumnezeu n'a lăsat limită vieții, deci când voința sa cere să-i dăm ceea ce ne-a dat „Viața“, să fim gata. Să fim gata ca toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Acum fratele nostru, tânărul preot Scarlat Zamfirescu, luându-și rămas bun spune soției sale: Te las cu doi mici copilași, Dumnezeu te va apăra, mă voi ruga Tatălui ceresc ca părinții tăi să trăiască cât mai mult, să îngrijească de voi așa precum eu v'am îngrijit.

Părinților săi: Ați rămas și fără mine, dragostea mea față de voi o cunoașteți, poate v'am supărat, ertați-mă, în durerea și necazul vostru, aduceți-vă aminte de mine, de dragostea mea pentru voi și tot ceea ce știți că am făcut să vă aducă mulțumiri și alinare.

Fraților Preoți și enoriașilor: V'am iubit pe toți și dacă în îndeplinirea datoriei am adus ve-o nemulțumire apoi aceasta n'am făcut-o cu răutate ci din dragoste, ertați-mă și în rugăciunile voastre în acest sfânt locaș, aduceți-vă aminte de mine și rugați-vă Domnului și pentru sufletul meu. Iar vouă fraților preoți vă spun ca în rugăciunile noastre înălțate Domnului în zile de sărbători pomeniți și numele meu. Apropiati-vă deci și mă sărutați toți cu sărutarea cea mai de pe urmă.

Acum unindu-ne sufletele să rugăm pe bunul Dumnezeu ca sufletul Pr. Sc. Zamfirescu, să fie rânduit acolo unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, la apa odihnei și la loc de verdeață, ca cel puțin acolo, în lumea sufletelor, să se bucure de fericirea și liniștea pe care pe pământ nu poate avea nimeni.

Dumnezeu să-l erte și eternă să-i fie memoria.

SCRISOARE CĂTRE FRAȚII UNIȚI

Iubite Frate,

Mi se strânge inima de durere, când citesc diferite tipărituri bisericesti ale voastre, în care ortodoxismul mă isbește peste tot: Calendarul, sfinții, slujba, sărbătoarea cea mai mare creștinească, sim-

bolul credinții, sfânta împărtășire, toate sunt ortodoxe și totuși voi nu sunteți ortodocși.

Mi se pare atunci, că între noi și voi se află gardul dintre cei doi frați, certați pentru nimica toată și că, fie care dintre cei doi frați așteaptă ca celălalt să întindă mâna și să facă poarta de frăție prin gard. Și noi și voi știm cu toții istoria bisericii române ca și pe cea a bisericii universale precum și istoria națională. Vă recunoaștem că în vitregia timpurilor, despărțirea voastră de noi a fost spre binele neamului nostru. Ce-ați dorit voi și ce dorim noi? Înălțarea neamului! La aceasta am ajuns! Inapoi deci, la sânul maicii voastre! Cât bine nu va avea țara și neamul din această unire!

Am fost în biserica voastră. Mă simțeam în biserică românească. Cu cât drag aș fi rostit eu Simbolul Credinții care se rostește tot așa cum îl mărturisesc și eu.

Când voi urmăriți fixarea datei Sf. Paști după hotărârea Sfântului Sinod român ortodox pe care o acceptați, de ce nu conveniți a vă trimite ierarhii voștri alături de ai noștri, ca să fim iarăși una?

Mi-aduc aminte că în 1929 când la noi se ezita în fixarea acestei Sărbători, că și voi urmăreați cu atenție să vedeți care va fi ultima hotărâre, ca să știți când să serbați Paștile. Am văzut în faptul acesta, cum fratele mai mic se veselește și el în casa lui, când prin gardul despărțitor, află că în *casă la bădia*, e bucurie mare.

Mi s-a părut și în scrisoarea P. S. Episcop Rusu, după înscăunarea Sa, o întindere de deget.

În ziarele voastre faceți apel la o unire de forțe.

Doriți unire? S'o facem, dar fără rezerve, ca să fie definitivă și tare.

Noi vă înțelegem sfiala, vă întindem mâna și vă oferim pe marele Pontifex al nostru: I. P. S. Patriarh Dr. Miron.

Ic. Gr. Dumitrescu

Președ. Asoc. „Ortodoxia“ din eparhia Constanța

CERTARE PASTORALĂ

GHERONTIE

Din mila lui Dumnezeu, Episcop al Constanței, către toți fiii săi sufletești, har vouă și pace dela Dumnezeu, iar dela smerenia Noastră arhieresti binecuvântări.

IUBIȚILOR,

Sufletul nostru s'a umplut de mâhnire, când Ni s'a adus la cunoștință, că un fiu al bisericii noastre, anume Eftimie Mitu, enoriaș în parohia Mihail-Kogălniceanu, din județul Ialomița, a provocat în ziua de 12 Noemvrie 1931, scandal în biserică, a îndrăznit să pună mâna pe preotul satului, care era îmbrăcat în sfintele odăjdii, să-l insulte și să rupă vestmintele de pe dânsul, încât abia l-au scăpat ceilalți credincioși.

Acest fiu rătăcit doria să se impună, ca nun, la cununia unor tineri, cari nu-l voiau.

În lupta încinsă între el și cei ce cercau să-l scoată din biserică s'a vărsat sânge, ceea ce a necesitat închiderea bisericii și cheltueli de curățire.

Aducem la cunoștința tuturor, această purtare necuviincioasă, drept certare, ca să fie celui greșit spre îndreptare și pocăință iar altora spre ferire.

Disponem ca, cele de mai sus, împreună cu art. 26 și 27 din Regulamentul de disciplină bisericească dela 1873 și cu art. 210 și 211 din Codul penal să se citească într'o Duminică, după Sfânta Liturghie, în toate bisericile din eparhia Noastră.

Dată în reședința episcopală din Constanța azi 5 Martie 1932, în al VII an al arhipăstoriei Noastre.

EPISCOP, † GHERONTIE

E X T R A S E :

DIN REGULAMENTUL DE DISCIPLINĂ BISERICESCĂ VECHIU

Art. 26.—Este oprit oricui, fie cleric, fie mirean, de orice treaptă și stare a turbura buna rânduială în templul lui Dumnezeu, în timpul sfintelor oficii a produce scandal și neliniște în spiritele creștinilor prin convorbire și râs prin umblare dela un loc la altul, prin ocuparea locurilor destinate numai pentru cler.

Respectul cuvenit casei lui Dumnezeu cere ca, creștinii să nu intre în biserică cu bastoane, nici să stea cu capul acoperit.

Art. 27.—Când cineva s'ar purta în biserică în mod necuviincios, contra celor stipulate în articolul precedent, preotul este dator a-i face observațiunea sa, spre chemarea la ordinea cuvenită sanctității locului. La caz de neascultare, preotul va cere intervenirea autorității civile, care va stabili ordinea în puterea legilor.

Toate asemenea cazuri se vor aduce la cunoștința Episcopului eparhial, ca motive spre a da la trebuință povățuirile sale păstorale către clerul și poporul eparhiei.

DIN CODUL PENAL

Art. 210.—Acea cari vor împiedeca, vor întârzia sau vor curma îndeplinirea datoriilor unei religii, prin turburări ori dezordine făcute în biserică, sau în alt loc hotărât spre acest sfârșit, se vor pedepsi cu închisoare dela 15 zile până la o lună și cu amendă dela 26 până la 200 lei.

Art. 211.—Acela care va lovi pe preotul unei religii, pe când este în lucrarea funcțiunii sale, se va pedepsi cu închisoarea dela un an până la doi. Acela care prin gesturi sau cuvinte va ultragia pe ministrul unui cult, pe când se află în exercițiul funcțiunii sale, se va pedepsi cu închisoarea dela 15 zile până la 3 luni și cu amendă dela 26 până la 100 lei.

RECTIFICARE

Prin ziarele din Constanța și din capitală a apărut o informație că Duminică 6 Martie, va avea loc în Catedrala episcopală, o serbătorire a P. S. Episcop Gherontie, cu ocazia împlinirii a 5 ani de păstorie, printr'un sobor arhieresc.

Se rectifică 1) că dela suirea P. S. Episcop Gherontie pe scaunul Tomisului sunt 6 ani trecuți, nu 5 și 2, că nu a fost vorba de o serbătorire a P. S. Sale, ci de o vizită colegială și de o manifestație religioasă, cum s'a făcut și la Sf. Episcopie de Buzău.

REZULTATUL ALEGERELOR DE MEMBRII CLERICI ȘI MIRENI IN ADUNAREA EPARHIALĂ

- Circ. I Constanța, jud. Constanța, membru cleric Ec. Gr. Dumitrescu ; membrii mireni Ghiță Popescu și Gh. Coriolan.
- Circ. II Medgidia, jud. Constanța, membru cleric Ec. C-tin Coadă ; membrii mireni Nic. Chirescu și Aurel Vulpe.
- Circ. III Hârșova, jud. Constanța, membru cleric Ec. C-tin Coadă ; membrii mireni D-tru Gheorghiu și Romulus Duțescu.
- Circ. IV Mangalia, jud. Constanța, membru cleric Ec. I. Roșculeț ; membrii mireni C. Alimănișteanu și N. Constantinescu.
- Circ. V Ioan Corvin, jud. Constanța, membru cleric Ec. An. Popescu ; membrii mireni R. Roșculeț și Ion Dinu.
- Circ. VI Domnești, jud. Constanța, membru cleric Pr. D. Vâlcu ; membrii mireni Vasile Sasu și Nic. Bujor.
- Circ. VII Călarăși, jud. Ialomița, membru cleric Ec. D. Dobre ; membrii mireni I. Răducan și Iulian Petrescu.
- Circ. VIII Urziceni, jud. Ialomița, membru cleric Ec. Gh. Popescu ; membrii mireni Eugen Cealâc și Ilie Banu.
- Circ. IX Căzănești, jud. Ialomița, membru cleric Ec. I. Ciolca ; membrii mireni Dr. Gh. Banu și C. Elefterescu.
- Circ. X Slobozia, jud. Ialomița, membru cleric Pr. M. Rădulescu ; membrii mireni Gh. Cristodorescu și Al. Nițescu.
- Circ. XI Țândarei, jud. Ialomița, membru cleric Ec. St. Dumitrescu ; membrii mireni Al. Crețulescu și Ioan Căpriceru.
- Circ. XII Fetești, jud. Ialomița, membru cleric Ec. Gh. Ionescu ; membrii mireni C. Ivănescu și Dr. C. Belciu.
- Circ. XIII Mihai Viteazu, jud. Ialomița, membru cleric Pr. I. O Popa ; membrii mireni Claudiu Panaitescu și Vasile Dobrescu.
- Circ. XIV Silistra, jud. Durostor, membru cleric Ec. V. Slivneanu ; membrii mireni Vasile Neagu și I. Cămărășescu.
- Circ. XV Turtucaia, jud. Durostor, membru cleric Pr. V. Manoliu ; membrii mireni A. Stoicescu și M. Georgescu.
- Circ. XVI Ostrov, jud. Durostor, membru cleric Pr. V. Stănescu ; membrii mireni maior E. Andrievici și L. Vasilescu.
- Circ. XVII Alfarar, jud. Durostor, membru cleric Diac. Ar. Vârnab ; membrii mireni M. Georgescu și C-tin Cațan.
- Circ. XVIII Bazargic, jud. Caliacra, membru cleric, Pr. Gh. Teodosiu ; membrii mireni Dr. Petre Topa și E. Voinescu.
- Circ. XIX Balcic, jud. Caliacra, membru cleric Pr. S. Șerban ; membrii mireni Octavian Moșescu și Ilie Georgescu.
- Circ. XX Armutli, jud. Caliacra, membru cleric Ec. P. Dobrescu ; membrii mireni Vasile Covată și Dic. Drumef.
-

Aducem la cunoștință tuturor abonaților că: revista se trimite de aci, regulat. Se vede că la sosirea poștei, sunt cititori cari o rețin.

Facem un călduros apel și pe această cale, către toți acei cari se ocupă cu lucrul acesta, să n'o mai oprească și s'o trimită la destinație.

Deasemenea rugăm pe toți abonații noștri, cari nu primesc regulat revista, să ne comunice la timp pentru ca noi să cercetăm și să luăm măsuri.

TOMIS

SFANTA EPISCOPIE — CONSTANȚA

Donnikii
P. & Sale

Revista "Apostolul"

Cancelaria Arhiepiscopiei

Parohia Bucurestilor

Județul București - II